

„Al wachtende merkte ik dat de poppetjes rood bleven...”

(Van onze verslaggever
Wim van der Wijk)

BUSSUM — „Dit bundeltje heeft niet de pretentie een moeilijk te begrijpen cryptogram te zijn. Met alle fouten en gebreken ligt hier in poëzie en proza ongeveer 20 jaar van mijn leven voor u. 'k Heb geprobeerd zo min mogelijk over gehandicapt zijn te schrijven. Ik hoop dat u mild zult zijn met uw kritiek, daar ik alles, zowel de illustraties als het schrijfwerk met drie vingers moest doen”.
Deel II verhaal WWY

Een ontroerend voorwoord in een ontroerend boek van mevrouw Josje Bosson, dat de titel Overpeinzingen heeft meegekregen. Het boek telt 264 bladzijden met voor het merendeel gedichten die zijn geïllustreerd met eigen pentekeningen. In het boek zijn ook enkele korte verhalen opgenomen. Het boek is in een oplage van vijfhonderd exemplaren gedrukt.

Vrienden en kennissen hebben de uitgave van het boek mogelijk gemaakt. Het is gedrukt bij een off-set bedrijf, geen echte uitgever. „Dat bedrijf mag geen boeken uitgeven, ze hebben het voor mij gedaan”. Dat betekent dat ze de verkoop zelf ter hand moet nemen, samen met haar vriendin mevrouw Ria Roos.

Haar creativiteit heeft ze vermoedelijk van haar vader, die chef-hofmeester was. Ook nadat ze in 1958 op 30-jarige leeftijd werd getroffen door de ziekte Multiple Sclerose bleef ze zoveel mogelijk creatief bezig, waarvan de vele bordjes en tegeltjes in haar aangepaste flat aan de Bussumse Iepenlaan getuigen. Naarmate meer spierfuncties het lieten afweten moest ze het het fijne tekenwerk opgeven.

Remedie

GOOI- EN EEMLANDER 3-12-86

In de gedichten beschrijft ze haar wereld, niet alleen als gehandicapte, maar ook als echtgenote, moeder, oma, gescheiden vrouw en dierenliefhebster. Humor is de beste remedie tegen kritiek is één van haar boodschappen. En ook: „gisteren is verleden tijd, morgen is de toekomst, leef vandaag”. Josje Bosson: „Ik leef boven mijn stand, ik ben geen moment zonder pijn, maar ik zal er niet over ouwehoeren. De gedichten gaan over het leven. Ik werd gebeld door iemand die het boek via de Multiple Sclerose Stichting had gekregen. Die zei dat ze moest huilen. Ik zei: „Mens, je moet niet huilen, je moet juist lachen”. „Toch rijd ik nu lachend iedereen tegemoet.
en zit onder mij een accu, die elektrisch wordt gevoed”

(fragment uit het gedicht M.S.)
„Tien jaar lang hebben ze mij niet gezegd dat ik Multiple Sclerose had. Vroeger vertelden ze je niets”. De ziekte dwong haar tot jarenlang thuiszitten, afgewisseld door vele ziekenhuisopnames. Toen ze een elektrisch wagentje kreeg herwon ze haar vrijheid, schrijft Josje Bosson in Overpeinzingen. Eindelijk kon ze weer naar buiten. „maar alles is veranderd en veel gejaagder dan vroeger”.

Knop

Haar eerste ervaring vormden de stoplichten voor voetgangers. „Maar al wachtende merkte ik dat de rode poppetjes rood bleven”. Ze keerde terug naar huis. Naderhand hoorde ze dat je op een knop moet drukken aan een paal om groen licht te krijgen. „'k Vraag me nog steeds af waarom niemand me heeft geholpen. Maar ik was gelukkig wijs, want anders zat ik er nu nog...”

Met dezelfde humor beschrijft zij haar ervaring in de Hema, die zij in een rolstoel bezocht: „...komt plotse-ling een opgeschoten meisje van 13 jaar op mij toe rennen, blijft met haar hand in haar zij vlak voor mij staan, en roept luid, zodat iedereen het wel horen moest: Nou kom ik dat ook nog tegen, een hoestbui op vier wielen...”.

Het ergste moment van haar slepende ziekte beleefde mevrouw Bosson toen ze hoorde dat ze niet meer zwemmen kon. Het gedwongen afscheid van haar hond gaf haar veel verdriet:

Ik heb een vriend / waar 'k veel van hou, / die graag met mij wil wandelen. / Maar 'k ben te zwak / voor hem als vrouw, / waardoor hij ging veranderen. / Nu is hij van mij weggegaan, / maar ik kan hem niet vergeten. / Het heeft mij veel verdriet gedaan, / maar dat kon hij niet weten. / Want ik kan nooit meer uit wandelen gaan, / 'k ben daar niet toe in staat. / Waar-door ik hem wel af moest staan, / en mijn hond nu met een ander gaat.

In de bundel is een ode aan vrijwilligers opgenomen, aan wie het boek mede is opgedragen. Vrijwilligers, die zich zonder aanzien des persoons inzetten voor hun medemens. Zolang ze maar niet over hun eigen kwaaltjes beginnen te praten:

„Daar komen de verhalen los, wat zij allemaal mankeren en luister je maar rustig toe, want ze moeten nog heel veel leren.

Geen griepje gaat aan ons voorbij, geen maagzweer of pijn in je zij. Geen kwalen die ons overslaan. een gehandicapte krijg 't erbij
Deel VI verhaal WWY

De bundel Overpeinzingen is te bestellen bij Josje Bosson, Iepenlaan 226, Bussum, tel. 02159-14647